

**JELNYELVI TOLMÁCS
SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI**

**I.
ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK**

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 223 01 0000 00 00

2. A szakképesítés megnevezése: Jelnyelvi tolmács

3. Szakképesítések köre:

3.1	Részsakképesítések		
		Azonosítószám:	52 223 01 0100 31 01
		Megnevezés:	Relé jelnyelvi tolmács
		Azonosítószám:	52 223 01 0100 52 01
		Megnevezés:	Társalgási jelnyelvi tolmács

3.2	Elágazások	Nincsenek	
-----	------------	-----------	--

3.3	Ráépülés	Nincs	
-----	----------	-------	--

4. Hozzárendelt FEOR szám: 3717

5. Képzés maximális időtartama:

Szakképesítés megnevezése	Szakképzési évfolyamok száma	Óraszám
Jelnyelvi tolmács	-	1200

II. EGYÉB ADATOK

SZAKKÉPESÍTÉS MEGNEVEZÉSE: Jelnyelvi tolmács

1. A képzés megkezdésének szükséges feltételei:

Bemeneti kompetenciák:	-
Iskolai előképzettség:	érettségi vizsga
Szakmai előképzettség:	-
Előírt gyakorlat:	-
Elérhető kreditek mennyisége:	-
Pályaalkalmassági követelmények:	szükségesek
Szakmai alkalmassági követelmények:	nem szükségesek

2. Elmélet aránya: 20 %

3. Gyakorlat aránya: 80 %

4. Szakmai alapképzés (iskolai rendszerben): -
Időtartama (évben vagy félévben): -

5. Szintvizsga (iskolai rendszerben): nem szervezhető
Ha szervezhető, mikor: -

6. Egészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges

RÉSZSZAKKÉPESÍTÉS MEGNEVEZÉSE: Relé jelnyelvi tolmács

1. A képzés megkezdésének szükséges feltételei:

Bemeneti kompetenciák:	-
Iskolai előképzettség:	nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség
Szakmai előképzettség:	-
Előírt gyakorlat:	-
Elérhető kreditek mennyisége:	-
Pályaalkalmassági követelmények:	szükségesek

Szakmai alkalmassági követelmények:

A képzés megkezdésére azok a siket vagy nagyothalló személyek alkalmasak, akiknek (audiogramm bemutatásával) igazolt hallássérülésük mindkét fülön átlagosan 40 dB vagy egyik fülükön meghaladja a 40 dB-t. A jelentkezőknek, hallássérülésük ellenére, magas magyar nyelvi és jelnyelvi kompetenciával kell rendelkezniük, melyet felvételi alkalmassági vizsgán mutatnak be.

2. A képzés maximális időtartama:
Szakképzési évfolyamok száma:
Óraszám: 1000
3. Elmélet aránya: 20 %
4. Gyakorlat aránya: 80 %
5. Szakmai alapképzés időtartama (fogyatékkal élők esetében, iskolai rendszerben):
-
6. Egészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges

RÉSZSZAKKÉPESÍTÉS MEGNEVEZÉSE: Társalgási jelnyelvi tolmács

1. A képzés megkezdésének szükséges feltételei:

Bemeneti kompetenciák: -

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga
Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Elérhető kreditek mennyisége: -

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

Szakmai alkalmassági követelmények: nem szükségesek

2. A képzés maximális időtartama:
Szakképzési évfolyamok száma:
Óraszám: 1000
3. Elmélet aránya: 20
4. Gyakorlat aránya: 80
5. Szakmai alapképzés időtartama (fogyatékkal élők esetében, iskolai rendszerben):
-

**III.
MUNKATERÜLET**

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás:

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3717	Fordító, tolmács

2. A szakképesítés munkaterületének rövid, jellemző leírása:

Alkalmazza a megfelelő tolmácsolási technikákat

Orális tolmácsolást biztosít a hallássérült igénybe vevő számára

Alkalmazza a megfelelő tolmácsolási módszereket a halló és a hallássérült igénybe vevő elvárásai szerint

Jelnyelvi tolmácsolást biztosít a halló és a hallássérült igénybe vevő elvárásai szerint

Szakmai fejlődését folyamatosan fenntartja a halló és a hallássérült igénybe vevő elvárásai szerint

Alkalmazza a megfelelő tolmácsolási módszereket a siket igénybe vevő és a halló jelnyelvi tolmácsok elvárásai szerint

Jelnyelvi tolmácsolást biztosít a siket igénybe vevő és a halló jelnyelvi tolmács számára

Szakmai fejlődését folyamatosan fenntartja a siket igénybe vevő és a halló jelnyelvi tolmácsok elvárásai szerint

3. A szakképesítéssel rokon szakképesítések:

A szakképesítéssel rokon szakképesítések	
azonosító száma	megnevezése
-	-

IV. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

A szakmai követelménymodulok felsorolása:

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1899-06 Bevezetés a jelnyelvi tolmácsolásba

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Tiszteletben tartja és segíti érvényre jutni a hozzáfordulók emberi értékeit, személyiség jogait, vallási, etnikai autonómiáját, kulturális, nyelvi és nemi identitását

A szolgáltatást igénybe vevők egyedi élettörténetét és személyes szükségleteit tekinti kiindulópontnak, az ő érdekeit szem előtt tartva dönt az etikai dilemmák feloldása során

Kezeli a szolgáltatást igénybe vevővel kapcsolatban esetleg kialakult előítéleteit, szerep-összeférhetetlenségét

A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat, betartja a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokat

Együttműködik a szolgáltatást igénybe vevőkkel, hozzátartozóikkal, a szakmai team-mel és más szakemberekkel

Alkalmazza az önismeret-fejlesztés és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit

Betartja szakmai illetékessége határait

Nondirektív, segítő beszélgetést folytat

Értelmezi a kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit

A társadalmi egyenlőtlenségek kialakulásának és átörökítésének folyamatában értelmezi a szolgáltatást igénybe vevők problémáit

Az emberi pszichikum fejlődésmenete és a szociálpszichológiai folyamatok tükrében értelmezi a szolgáltatást igénybe vevők problémáit

A szociálpolitikai ellátások előnyeit és hátrányait mérlegelve támogatja a szolgáltatást igénybe vevők törekvéseit

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- A A kommunikáció elmélete
- B A kultúrák közötti kommunikáció szabályai
- A A non-verbális kommunikáció jellemzői
- B Siketkultúra jellemzői
- B A rehabilitáció intézményrendszerének jellemzői
- B A segítség pszichológiai összefüggései
- B Mentálhigiéniai és önismereti ismeretek
- B A saját korlátok felismerése és a segítségkérés eljárásai
- B A szubkultúra, másság-kisebbség jellemzői és hatásai
- B Informatikai ismeretek alkalmazása a szolgáltatás adatkezelésének, a háttér információk beszerzésének előírásaiban

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképeség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség
- Felfogóképesség
- Következtetési képesség
- Helyzetfelismerés
- Lényegkiemelés
- Figyelem-összpontosítás
- Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1900-06 Általános feladatok a jelnyelvi tolmácsolásban

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Alkalmazza a szükséges kiegészítő technikákat (fonomimika, daktil, pantomim, grafikus elemek, siket-vakos módszerek, augmentatív kommunikáció)
Felkészül az egyes tolmácsolási feladatokra
Felismeri saját teherbírásának határait
Elvégzi a munkájához szükséges adminisztrációt
Tiszteletben tartja a kliens döntéseit
A munkája során birtokába került adatokat, információkat saját előnyére nem használja fel
Figyelembe veszi a szolgáltatást igénybe vevők nyelvi kompetenciáját
Megtartja saját szakmai kompetenciájának határait
Megteremti a jelnyelvi tolmácsoláshoz szükséges fizikai feltételeket

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- A Jelismeret
- A Jelalkotás szabályai
- A A jelnyelv nyelvi rétegeinek jellemzői
- A Szövegalkotási gyakorlatok módszerei különböző nyelvi szinteken
- B A jelnyelv különböző formáinak jellemzői
- B A tolmácsoláselmélet általános szabályai
- A A jelnyelvi tolmácsolás előírásai
- A A jelnyelvi tolmácsolás etikai alapelveinek előírásai
- A A kompetenciahatárok jellemzői
- B Az etikai eljárásrend szabályozása
- B Az esetelemzések szempontrendszere és módszerei
- B Tolmácsolási technikák
- A A társalgási tolmácsolás szabályai
- A A közösségi tolmácsolás szabályai
- B A pódiumtolmácsolás szabályai
- C A párban és teamben való tolmácsolás szabályai
- B Audiológia
- B A kommunikációs akadálymentesítés feltételrendszere
- A A hallássérülés pszichológiai következményei
- A A fogyatékoság pszichodinamikája
- B Jogi alapismeretek és alkotmányjogi ismeretek
- A A fogyatékosügyi jogszabályok
- A A jelnyelvi tolmácsszolgáltatás jogszabályi háttere
- B A Ket. tv. ismerete és alkalmazása
- A Az egészségügyi tolmácsolás eljárásrendje
- A Az oktatási tolmácsolás eljárásrendje
- B A hitéleti tolmácsolás szabályai
- A Az államigazgatási tolmácsolás eljárásrendje
- B A médiatolmácsolás szabályai
- A A konferenciatolmácsolás szabályai
- B A művészeti tolmácsolás szabályai
- B A jelnyelvi tolmácsszolgáltatások felépítésének és működésének előírásai
- B A tolmácsolási protokoll szabályai

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképeség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség,
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség
- Felfogóképesség
- Következtetési képesség
- Helyzetfelismerés
- Lényegkiemelés
- Figyelem-összpontosítás
- Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:
1901-06 Orális tolmácsolás hallássérültek részére

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Szociokulturális és pszicholingvisztikai megfeleltetést végez
- Szimultán tolmácsolást végez
- Konszekutív tolmácsolást biztosít
- Alkalmazza a nyelvi tömörítés módszerét

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- A Az orális tolmácsolás technikájának szabályai
- A A szájról olvasás technikájának szabályai
- A A szájról olvasás tanításának módszerei
- B A jegyzetelés technikájának szabályai
- A A feliratozó tolmácsolás szabályrendszere
- A Tolmácsolási
- B Beszédtechnika

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképesség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség

Kompromisszumkészség
Konfliktusmegoldó készség
Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

Kreativitás, ötletgazdagság
Áttekintő képesség
Általános tanulóképesség
Emlékezőképesség
Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1902-06 A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Szociokulturális és pszicholingvisztikai megfeleltetést végez
Nyelvi modifikációt végez
Szimultán tolmácsolást végez
Konszekutív tolmácsolást biztosít
Alkalmazza a nyelvi tömörítés módszerét

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- B A jelnyelv nyelvi rétegeinek jellemzői
- B Jelértés módszerei
- A Szöveg- és beszédértés
- B A magyar jelnyelv nyelvjárásainak jellemzői
- B Az életkorhoz kapcsolódó nyelvhasználat jellemzői
- A A kommunikációelmélet
- B A kultúrák közötti kommunikáció szabályai
- B Az interperszonális kommunikáció szabályai
- A A non-verbális kommunikáció jellemzői
- A A gesztusnyelv tulajdonságai
- A Az alternatív és augmentatív kommunikáció jellemzői
- B A tolmácsoláselmélet általános szabályai
- A A jelnyelvi tolmácsolás előírásai
- B A tolmácsoláselmélet általános szabályai
- A A jelnyelvi tolmácsolás előírásai
- A A társalgási tolmácsolás szabályai
- A A közösségi tolmácsolás szabályai
- B A pódiumtolmácsolás szabályai
- C A párban és teamben való tolmácsolás szabályai
- A A vizualitás és az identitás összefüggéseinek szabályai

- B Pszicholingvisztikai alapismeretek
- A A hallássérülés pszichológiai következményei
- A A fogyatékoság pszichodinamikája
- A A fogyatékosügyi jogszabályok elemző ismerete
- A A jelnyelvi tolmácsszolgáltatás jogszabályi háttere
- B A Ket. tv. ismerete és alkalmazása
- A Az egészségügyi tolmácsolás eljárásrendje
- B A művészeti tolmácsolás szabályai

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 4 Piktogramok értelmezése
- 4 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 4 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelmesség
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképesség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség

Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelem-megosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1903-06 A társalgási tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Szociokulturális és pszicholingvisztikai megfeleltetést végez
Nyelvi modifikációt végez
Konszekutív tolmácsolást biztosít
Alkalmazza a nyelvi tömörítés módszerét

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- B A jelnyelv nyelvi rétegeinek jellemzői
- B Jelértés módszerei
- A Szöveg- és beszédértés
- B A magyar jelnyelv nyelvjárásainak jellemzői
- B Az életkorhoz kapcsolódó nyelvhasználat jellemzői
- A Kommunikációelmélet
- B A kultúrák közötti kommunikáció szabályai
- B Az interperszonális kommunikáció szabályai
- A A non-verbális kommunikáció jellemzői
- A A gesztusnyelv tulajdonságai
- A Az alternatív és augmentatív kommunikáció jellemzői
- B A tolmácsoláselmélet általános szabályai
- A A jelnyelvi tolmácsolás előírásai
- B A tolmácsoláselmélet általános szabályai
- A A jelnyelvi tolmácsolás előírásai
- A A társalgási tolmácsolás szabályai
- A A közösségi tolmácsolás szabályai
- B A pódiumtolmácsolás szabályai
- C A párban és teamben való tolmácsolás szabályai
- A A vizualitás és az identitás összefüggéseinek szabályai
- B Pszicholingvisztikai alapok
- A A hallássérülés pszichológiai következményei
- A A fogyatékoság pszichodinamikája
- A A fogyatékosügyi jogszabályok
- A A jelnyelvi tolmácsszolgáltatás jogszabályi háttere
- B A Ket. tv. ismerete és alkalmazása
- A Az egészségügyi tolmácsolás eljárásrendje
- B A művészeti tolmácsolás szabályai

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképesség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség
- Felfogóképesség
- Következtetési képesség
- Helyzetfelismerés
- Lényegkiemelés
- Figyelem-összpontosítás
- Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1904-06 Jelnyelvi tolmácsolás halló és hallássérült igénybe vevőknek

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Tolmácsol magyar jelnyelvre
Tolmácsol jelesített magyar nyelvre
Tolmácsol a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv kombinálásával
Tolmácsol magyar nyelvre magyar jelnyelvről, jelesített magyar nyelvről vagy ezek kombinációjáról
Bilingvális tolmácsolást végez
Az igénybe vevők írásait fordítja magyar nyelvre
Írásos anyagokat fordít magyar jelnyelvre vagy jelesített magyar nyelvre, illetve ezek kombinációjára

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- A Jelismeret
- B Szövegalkotási gyakorlatok módszerei különböző nyelvi szinteken
- B Jelértés módszerei
- A Beszédművelés
- A Szöveg- és beszédértés
- A A gesztusnyelv tulajdonságai
- A Az alternatív és augmentatív kommunikáció jellemzői
- A A tolmácsolási stratégiák
- A A szájról olvasás technikájának szabályai
- B A jegyzetelés technikájának szabályai
- A Az egészségügyi tolmácsolás eljárásrendje
- A Az oktatási tolmácsolás eljárásrendje
- A Az államigazgatási tolmácsolás eljárásrendje
- B A médiatolmácsolás szabályai
- A A konferenciatolmácsolás szabályai
- B A művészeti tolmácsolás szabályai

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabdkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

Állóképesség
Kézügyesség
Mozgáskoordináció
Kiegyensúlyozottság
Tűrőképesség
Elkötelezettség
Fejlődőképesség
Rugalmasság
Stressztűrő képesség
Türelem
Pontosság
Önfegyelem
Terhelhetőség

Döntéskéesség

Társas kompetenciák:

Interperszonális rugalmasság
Visszacsatolási képesség
Tolerancia
Kapcsolatteremtő készség
Kapcsolatfenntartó készség
Fogalmazó készség
Nyelvhelyesség
Tömör fogalmazás készsége
Kommunikációs rugalmasság
Közérthetőség
Kompromisszumkészség
Konfliktusmegoldó készség
Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

Kreativitás, ötletgazdagság
Áttekintő képesség
Általános tanulóképesség
Emlékezőképesség
Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1905-06 A jelnyelvi tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Elsajátítja a munkájához szükséges háttér információkat
Fejleszti verbális és nonverbális kommunikációját
Fejleszti magyar jelnyelvi kompetenciáját
Fejleszti a magyar beszélt nyelvi kompetenciáját
Továbbképzéseken, konferenciákon, tanfolyamokon fejleszti szakmai felkészültségét

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- B A magyar jelnyelv nyelvjárásainak jellemzői
- B Az életkorhoz kapcsolódó nyelvhasználat jellemzői
- B Tolmácsolás siketvak személyeknek
- B Tolmácsolási ismeretek minimális nyelvi kompetenciájú siket személyeknek
- B Tolmácsolás augmentatív kommunikáció szabályai szerint

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképeség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség
- Felfogóképesség
- Következtetési képesség
- Helyzetfelismerés
- Lényegkiemelés
- Figyelem-összpontosítás
- Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1906-06 A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a siket és a halló igénybevevők elvárásai alapján

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Konszekutív tolmácsolást biztosít
- Alkalmazza a nyelvi tömörítés módszerét
- Különleges szociokulturális és pszicholingvisztikai megfeleltetést végez
- Nyelvi modifikációt végez

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- B A sajról olvasás technikájának szabályai
- B A rehabilitáció intézményrendszerének jellemzői
- C A hallássérült gyermekek pszichés fejlődése

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabdkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképesség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

Kreativitás, ötletgazdagság
Áttekintő képesség
Általános tanulóképesség
Emlékezőképesség
Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:
1907-06 Jelnyelvi tolmácsolás siket és halló igénybe vevőknek

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Tolmácsol jelesített magyar nyelvről magyar jelnyelvre és vissza is fordítja azt
Írásos anyagokat fordít magyar jelnyelvre
Siket igénybe vevők írásait fordítja magyar jelnyelvre

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- A Jelismeret
- A Proform- és térhasználat szabályrendszere
- A Szövegalkotási gyakorlatok módszerei különböző nyelvi szinteken
- A Jelértés módszerei
- A Szöveg- és beszédértés
- A A tolmácsolási stratégiák
- B Az esetelemzések szempontrendszere és módszerei
- A A vizualitás és az identitás összefüggéseinek szabályai
- A Az egészségügyi tolmácsolás eljárásrendje
- A Az oktatási tolmácsolás eljárásrendje
- A Az államigazgatási tolmácsolás eljárásrendje
- B A médiatolmácsolás szabályai
- A A konferenciatolmácsolás szabályai
- B A művészeti tolmácsolás szabályai
- B Tolmácsolási ismeretek minimális nyelvi kompetenciájú siket személyeknek

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok jelképek értelmezése
- 3 Szabadkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

Állóképesség
Kézügyesség
Mozgáskoordináció
Kiegyensúlyozottság
Tűrőképesség

Elkötelezettség
Fejlődőképesség
Rugalmasság
Stressztűrő képesség
Türelem
Pontosság
Önfegyelem
Terhelhetőség
Döntésképeség

Társas kompetenciák:

Interperszonális rugalmasság
Visszacsatolási képesség
Tolerancia
Kapcsolatteremtő készség
Kapcsolatfenntartó készség
Fogalmazó készség
Nyelvhelyesség
Tömör fogalmazás készsége
Kommunikációs rugalmasság
Közérthetőség
Kompromisszumkészség
Konfliktusmegoldó készség
Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

Kreativitás, ötletgazdagság
Áttekintő képesség
Általános tanulóképesség
Emlékezőképesség
Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1908-06 A jelnyelvi relé tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

A munkájához szükséges háttér információkat elsajátítja, megismeri
Fejleszti írásos és nonverbális kommunikációját
Fejleszti magyar jelnyelvi kompetenciáját
Fejleszti magyar beszélt nyelvi kompetenciáját
Részt vesz szakmai továbbképzéseken, konferenciákon, tanfolyamokon

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- B A magyar jelnyelv nyelvjárásainak jellemzői
- B Az életkorhoz kapcsolódó nyelvhasználat jellemzői
- A A gesztusnyelv tulajdonságai
- A Az alternatív és augmentatív kommunikáció jellemzői
- B A nemzetközi tolmácsolás technikái
- B Tolmácsolás siketvak személyeknek
- B Tolmácsolás augmentatív kommunikáció szabályai szerint

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 5 Piktogramok értelmezése
- 3 Szimbólumok, jelképek értelmezése
- 3 Szabdkézi rajzolás

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció
- Kiegyensúlyozottság
- Tűrőképesség
- Elkötelezettség
- Fejlődőképesség
- Rugalmasság
- Stressztűrő képesség
- Türelem
- Pontosság
- Önfegyelem
- Terhelhetőség
- Döntésképesség

Társas kompetenciák:

- Interperszonális rugalmasság
- Visszacsatolási képesség
- Tolerancia
- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Fogalmazó készség
- Nyelvhelyesség
- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Közérthetőség
- Kompromisszumkészség
- Konfliktusmegoldó készség
- Adekvát metakommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Áttekintő képesség
- Általános tanulóképesség
- Emlékezőképesség

Felfogóképesség
Következtetési képesség
Helyzetfelismerés
Lényegkiemelés
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás

Az 52 223 01 0000 00 00 azonosító számú, Jelnyelvi tolmács megnevezésű szakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1899-06	Bevezetés a jelnyelvi tolmácsolásba
1900-06	Általános feladatok a jelnyelvi tolmácsolásban
1901-06	Orális tolmácsolás hallássérültek részére
1902-06	A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján
1903-06	A társalgási tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján
1904-06	Jelnyelvi tolmácsolás halló és hallássérült igénybe vevőknek
1905-06	A jelnyelvi tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

Az 52 223 01 0100 31 01 azonosító számú, Relé jelnyelvi tolmács megnevezésű részszakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1899-06	Bevezetés a jelnyelvi tolmácsolásba
1900-06	Általános feladatok a jelnyelvi tolmácsolásban
1906-06	A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a siket és a halló igénybevevők elvárásai alapján
1907-06	Jelnyelvi tolmácsolás siket és halló igénybe vevőknek
1908-06	A jelnyelvi relé tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

Az 52 223 01 0100 52 01 azonosító számú, Társalgási jelnyelvi tolmács megnevezésű részszakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1899-06	Bevezetés a jelnyelvi tolmácsolásba
1900-06	Általános feladatok a jelnyelvi tolmácsolásban
1901-06	Orális tolmácsolás hallássérültek részére
1903-06	A társalgási tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján
1904-06	Jelnyelvi tolmácsolás halló és hallássérült igénybe vevőknek
1905-06	A jelnyelvi tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

V. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

A szakképesítés megszerzéséhez szükséges vizsgarészekhez kapcsolódó összes követelménymodul modulzáró vizsgájának letétele

A 4. és 9. vizsgarész megkezdésének feltétele a vizsgarészben meghatározott témában, minimum 20, maximum 30 oldal terjedelemben – relé tolmácsok esetében 10 oldal és egy 20 perces DVD - elkészített szakdolgozat beadása a vizsgát megelőzően 60 nappal

2. A szakmai vizsga részei:

1. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1899-06 Bevezetés a jelnyelvi tolmácsolásba

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Három tolmácsolási helyzet konfliktusainak megoldási alternatíváinak ismertetése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

írásbeli

Időtartama: 90 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat 100%

2. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1900-06 Általános feladatok a jelnyelvi tolmácsolásban

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Három tolmácsolási szituáció elemzése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

írásbeli

Időtartama: 90 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

Összefüggő szakmai gyakorlat rögzített záró-tolmácsolásának megadott szempontok alapján történő elemzése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat 50%

2. feladat 50%

3. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1901-06 Orális tolmácsolás hallássérültek részére

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Szimultán orális tolmácsolás

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
gyakorlati

Időtartama: 15 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

Szimultán orális tolmácsolási feladat elemzése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
szóbeli

Időtartama: 15 perc

A hozzárendelt 3. vizsgafeladat:

Tömörítő orális tolmácsolás

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
gyakorlati

Időtartama: 15 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat 40%

2. feladat 30%

3. feladat 30%

4. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1902-06 A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Tolmácsolási szituáció elemzése szociokulturális és pszicholingvisztikai szempontok alapján

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
írásbeli

Időtartama: 45 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

A nyelvi tömörítés módszerének alkalmazása egy jelnyelvi tolmácsolásban

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 3. vizsgafeladat:

Adott témában készült szakdolgozatvédelem

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
szóbeli

Időtartama: 15 perc

A hozzárendelt 4. vizsgafeladat:

Két szimultán jelnyelvi tolmácsolás szimulált helyzetekben

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 5. vizsgafeladat:

Gyakorlati napló elemzése megadott szempontok alapján

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 15 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat	20%
2. feladat	10%
3. feladat	20%
4. feladat	40%
5. feladat	10%

5. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1903-06 A társalgási tolmácsolás módszereinek alkalmazása a halló és a hallássérült igénybevevők elvárásai alapján

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Két konsekutív jelnyelvi tolmácsolás szimulált helyzetekben

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

A nyelvi tömörítés módszerének alkalmazása egy jelnyelvi tolmácsolásban

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat	80%
2. feladat	20%

6. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1904-06 Jelnyelvi tolmácsolás halló és hallássérült igénybevevőknek

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Bilingvális szimulált jelnyelvi tolmácsolás

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

Összefüggő szakmai gyakorlat rögzített záró-tolmácsolásának tolmácmegfigyelési szempontok alapján történő elemzése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

- 1. feladat 60%
- 2. feladat 40%

7. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1905-06 A jelnyelvi tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Három jelnyelvi tolmácsolási feladathoz szükséges felkészülési módszerek leírása

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

írásbeli

Időtartama: 30 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

- 1. feladat 100%

8. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1906-06 A jelnyelvi tolmácsolás módszereinek alkalmazása a siket és a halló igénybevevők elvárásai alapján

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Írásos anyag jelnyelvi fordítása

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

gyakorlati

Időtartama: 60 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

- 1. feladat 100%

9. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1907-06 Jelnyelvi tolmácsolás siket és halló igénybevevőknek

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Szimulált relétolmácsolás

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

gyakorlati

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

Szaktervezés

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 15 perc

A hozzárendelt 3. vizsgafeladat:

Összefüggő szakmai gyakorlat rögzített záró-tolmácsolásának tolmácmegfigyelési szempontok alapján történő elemzése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A hozzárendelt 4. vizsgafeladat:

Gyakorlati napló elemzése megadott szempontok alapján

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 15 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat	30%
2. feladat	20%
3. feladat	40%
4. feladat	10%

10. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1908-06 A jelnyelvi relé tolmácsoláshoz szükséges folyamatos szakmai fejlődés feladatai

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Három jelnyelvi relé tolmácsolási feladathoz szükséges felkészülési módszerek leírása

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

írásbeli

Időtartama: 30 perc

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat	100%
------------	------

3. A szakmai vizsga értékelése %-osan:

Az 52 223 01 0000 00 00 azonosító számú, Jelnyelvi tolmács megnevezésű szakképesítéshez rendelt vizsgarészek és ezek súlya a vizsga egészében

1. vizsgarész:	15
2. vizsgarész:	15
3. vizsgarész:	15
4. vizsgarész:	15
5. vizsgarész:	15
6. vizsgarész:	15
7. vizsgarész:	10

Az 52 223 01 0100 31 01 azonosító számú, Relé jelnyelvi tolmács megnevezésű részszakképesítéshez rendelt vizsgarészek és ezek súlya a vizsga egészében

1. vizsgarész:	15
2. vizsgarész:	15
8. vizsgarész:	30
9. vizsgarész:	30
10. vizsgarész:	10

Az 52 223 01 0100 52 01 azonosító számú, Társalgási jelnyelvi tolmács megnevezésű részszakképesítéshez rendelt vizsgarészek és ezek súlya a vizsga egészében

1. vizsgarész:	15
----------------	----

2. vizsgarész:	15
3. vizsgarész:	15
5. vizsgarész:	15
6. vizsgarész:	30
7. vizsgarész:	10

Az 52 223 01 0000 00 00 azonosító számú, Jelnyelvi tolmács megnevezésű szakképesítéshez rendelt vizsgarészek és ezek súlya a vizsga egészében, amennyiben a vizsgázó az 52 223 01 0100 52 01 azonosító számú, Társalgási jelnyelvi tolmács megnevezésű részszerzővel rendelkezik

4. vizsgarész:	100
----------------	-----

4. A szakmai vizsgarészek alóli felmentés feltételei:

A szakképesítéshez rendelt vizsgarészek valamelyikének korábbi teljesítése

5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

-

**VI.
ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK**

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma	Jelnyelvi tolmács	Relé jelnyelvi tolmács	Társalgási jelnyelvi tolmács
Videomagnó	X	X	X
Tv készülék	X	X	X
Projektor	X	X	X
Laptop	X	X	X
CD-és és kazettás magnó	X	X	
Kézi videokamera 2-3 db/ csoport	X	X	X
Számítógéplabor	X	X	X
Nyelvi labor (4 hallgató/munkaállomás) - Jelnyelvi labor	X	X	X

VII. EGYEBEK

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:
Jelnyelvi Tolmácsok Országos Szövetsége